

Secció I. Disposicions generals

PRESIDÈNCIA DE LES ILLES BALEARS

6416

Llei 7/2015, de 10 d'abril, per la qual s'estableix el marc regulador dels processos d'autonomia personal de menors que han estat sotmesos a una mesura de protecció o reforma

EL PRESIDENT DE LES ILLES BALEARS

Sia notori a tots els ciutadans que el Parlament de les Illes Balears ha aprovat i jo, en nom del Rei i d'acord amb el que s'estableix a l'article 48.2 de l'Estatut d'Autonomia, promulg la següent:

LLEI EXPOSICIÓ DE MOTIUS

L'article 39 de la Constitució Espanyola, primer dels dedicats per la nostra Carta Magna a consagrar els principis rectors de la política social i econòmica, estableix que els poders públics assegurin la protecció social, econòmica i jurídica de la família, i recull que els nens gaudiran de la protecció prevista en els acords internacionals que vetllen pels seus drets.

En aquest principi rector, que ha de guiar l'actuació de tots els poders públics, s'inspiren la motivació i el contingut d'aquesta llei, ja que té com a objectiu bàsic la protecció d'aquells menors que han estat sota la protecció de les administracions públiques que, en aconseguir la majoria d'edat, es troben en una situació de vulnerabilitat social que els impossibilita viure de forma autònoma o amb les garanties suficients per a això.

L'article 16 de l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears, en l'àmbit de la defensa i la promoció dels drets socials dels ciutadans de les Illes Balears, estableix que l'actuació de la comunitat autònoma de les Illes Balears haurà de centrar-se primordialment, entre altres, en els àmbits corresponents a la defensa integral de la família, la protecció específica i la tutela social del menor, i l'assistència social a les persones que sofreixin marginació, pobresa o exclusió social.

L'Estatut, als apartats 13, 15, 16 i 39 de l'article 30, atribueix a la comunitat la competència exclusiva en matèria de joventut, disseny i aplicació de polítiques, plans i programes destinats a la joventut, acció i benestar social, desenvolupament comunitari i integració, polítiques d'atenció a les persones i als col·lectius en situació de pobresa o necessitat social, protecció social de la família, conciliació de la vida familiar i laboral i protecció de menors.

Per la seva banda, els apartats 4, 8 i 16 de l'article 70 de l'Estatut atribueixen com a competències pròpies dels consells insulars els serveis socials i l'assistència social; el desenvolupament comunitari i la integració; les polítiques d'atenció a les persones i als col·lectius en situació de pobresa o necessitat social; la tutela, l'acolliment i l'adopció de menors; joventut; i disseny i aplicació de polítiques, plans i programes destinats a la joventut.

La Llei 17/2006, de 13 de novembre, integral de l'atenció i dels drets de la infància i l'adolescència de les Illes Balears, assenyalava que en l'exercici de les competències en matèria de promoció i protecció dels drets de les persones menors d'edat, les actuacions públiques i privades han d'impulsar el desenvolupament d'una política integral d'atenció i protecció a les persones menors d'edat que activi els recursos per a la cobertura de les necessitats bàsiques de salut, educació, habitatge, cultura, oci i la compensació de tota falta que pugui impedir o limitar el desenvolupament personal i social i l'autonomia de la persona menor d'edat, així com procurar una major eficàcia de l'acció protectora mitjançant una planificació integral de totes les actuacions dirigides al sector d'infància i joventut d'àmbit autòmic, insular i local.

La Llei 10/2006, de 26 juliol, integral de la joventut de les Illes Balears, a l'article 2.2 assenyalava que els programes i les accions de les polítiques de joventut han de posar un èmfasi especial en els i les joves més desfavorits, especialment en aquells amb problemes d'adaptació, amb discapacitats i en situació o risc d'exclusió social. Aquesta llei aposta per l'adopció d'una perspectiva transversal basada en la interinstitucionalitat entre les administracions implicades i la incidència dels agents socials que actuen directament o indirectament sobre la joventut.

Ha de destacar-se la previsió realitzada en l'avantprojecte de llei d'actualització de la legislació de protecció a la infància, que desenvolupa el principi rector de l'actuació administrativa en virtut del qual l'administració ha de realitzar la preparació per a la vida independent per als joves extutelats, qüestió de gran importància social i de la qual ja hi ha bones pràctiques d'entitats públiques i del tercer sector a Espanya. En

aquest sentit l'avantprojecte preveu que les entitats públiques oferiran programes de preparació per a la vida independent per als joves majors d'edat que hagin estat sota una mesura de protecció i ho necessitin. En aquest sentit es preveu que els joves tutelats podran estar inclosos en aquests programes des de dos anys abans del cessament de la mesura i hi continuaran una vegada complerta la majoria d'edat, amb el compromís de participació activa i aprofitament per part seva. Els programes hauran de propiciar seguiment socioeducatiu, allotjament, inserció sociolaboral, suport psicològic i ajudes econòmiques.

Article 1

Objecte

Aquesta llei té per objecte la configuració del marc jurídic d'actuació de la comunitat autònoma, en el disseny de mesures i actuacions dirigides a possibilitar la cobertura de necessitats bàsiques, personals i formatives dels joves, sobre els quals s'exerceixi o s'hagi exercit alguna actuació protectora o judicial, a causa de la seva situació de risc, desemparament o conflicte social per facilitar la seva integració social i laboral.

Article 2

Àmbit d'aplicació

1. Aquesta llei és aplicable als joves d'edat compresa entre els 18 i els 23 anys en risc d'exclusió social que no tenen suport familiar, especialment aquells joves que han estat objecte d'una mesura de protecció o de reforma que no poden retornar a la seva família nuclear i que han d'assumir un procés d'autonomia personal, que tinguin el seu domicili o residència al territori de la comunitat autònoma de les Illes Balears. També és aplicable a aquells joves respecte dels quals, tot i romandre a la seva família nuclear, es faci necessària la seva inclusió en un programa d'autonomia personal.

2. Aquesta llei és aplicable a tot l'àmbit territorial de la comunitat autònoma de les Illes Balears i a totes les administracions públiques competents de les Illes Balears.

Article 3

Prioritat administrativa

En totes les polítiques de la comunitat autònoma de les Illes Balears s'establirà la prioritat dels joves amb un programa d'autonomia personal per accedir als programes, les activitats, les prestacions o les ajudes de què es tracti, sempre que siguin adequades a la seva situació personal, social i/o familiar i compleixin els requisits establerts pels programes d'autonomia personal.

Article 4

Programes de preparació per a la vida independent

Les entitats públiques oferiran programes de preparació per a la vida independent per als joves majors d'edat que hagin estat sota una mesura de protecció i/o reforma i ho necessitin. Els joves podran estar inclosos en aquests programes des de dos anys abans del cessament de la mesura i hi continuaran una vegada complerta la majoria d'edat, amb el compromís de participació activa i aprofitament per part seva. Els programes hauran de propiciar seguiment socioeducatiu, allotjament, inserció sociolaboral, suport psicològic i ajudes econòmiques.

Article 5

Àmbits d'actuació

Les administracions públiques competents han d'orientar les seves polítiques cap a la preparació per a la vida independent dels joves majors d'edat que hagin estat sota una mesura de protecció i/o reforma que ho necessitin. Per a això es garantirà:

- a) El seguiment socioeducatiu dels joves inclosos dins dels programes d'autonomia personal com una actuació imprescindible per donar-los suport durant tot el procés d'emancipació.
- b) L'accés a l'ensenyament reglat obligatori i postobligatori, així com l'accés a la formació professional bàsica i, si escau, l'accés a la formació de grau mitjà i superior.
- c) El desenvolupament de programes d'acompanyament laboral i d'inserció sociolaboral i el foment de la col·laboració amb l'àmbit públic i privat per a la inserció laboral dels joves.
- d) L'ordenació i l'organització dels recursos d'habitatge existents, així com la posada a disposició de pisos d'emancipació per a joves a partir dels 18 anys vinculant la seva estada al seu programa d'autonomia personal, i pisos de suport al seguiment personal dels joves. Igualment es facilitarà als joves l'accés a habitatges de lloguer de forma autònoma.
- e) Una renda mensual lligada al compliment del programa d'autonomia personal, l'import de la qual serà adaptat atenent les

necessitats i circumstàncies del beneficiari.

Article 6

Prolongació d'estades als centres després de la majoria d'edat

A fi d'afavorir el procés d'integració en desenvolupament, continuar l'atenció dispensada i mantenir els suports psicosocials que siguin necessaris, podrà perllongar-se la permanència en un centre dels joves que, acollits en règim residencial, arribin a la majoria d'edat. Aquesta prolongació podrà acordar-se quan els que arribin a la majoria d'edat reuneixin els següents requisits:

- a) Hagin romàs en acolliment residencial fins a aquest moment.
- b) Hagin demostrat una positiva adaptació a aquest recurs i capacitat de viure de forma responsable.
- c) Manquin de suport familiar suficient i mitjans per a la seva independència.
- d) Ho sol·licitin voluntàriament, comproment-se per escrit a implicar-se en el programa d'autonomia personal que a aquest efecte hagi d'establir-se, així com a continuar o iniciar una activitat laboral o acadèmica.

La inclusió en el programa de prolongació d'estades s'acordarà per períodes d'un any, i com a màxim fins que el jove compleixi els vint-i-un anys, mitjançant el procediment formal que es determini a aquest efecte, sempre que al centre, propi o col·laborador hi hagi places vacants o previsió sobre aquest tema.

Article 7

Confidencialitat de les actuacions

En les actuacions i els procediments relacionats amb els joves objecte d'aquesta llei, es protegiran la seva intimitat, els seus valors i creences i la confidencialitat de les seves dades personals, així com de qualsevol persona que estigui sota la seva guarda i custòdia amb estricta respecte a les disposicions contingudes en la Llei Orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal.

Article 8

Col·laboració entre administracions

Les administracions competents han d'establir i aplicar criteris de coordinació interinstitucional que impedeixin la duplicitat de les actuacions per satisfer el mateix servei.

Les administracions competents, dins del seu àmbit competencial i territorial, promouran la implicació de les entitats locals en la difusió del coneixement, de la informació i dels recursos entre els potencialment interessats, i de l'existència dels programes d'autonomia o emancipació que aquesta llei estableix, i la seva col·laboració activa en la difusió, l'aplicació i l'eficàcia d'aquests programes. A aquest efecte, es podran establir els convenis de col·laboració interadministrativa que siguin pertinents.

Article 9

Entitats d'iniciativa social

Les administracions competents fomentaran la col·laboració amb les entitats privades sense ànim de lucre que contribueixin al compliment dels objectius previstos en aquesta llei, en els termes establerts legalment.

Disposició addicional única

El Govern de la comunitat autònoma de les Illes Balears elaborarà en el termini màxim de 12 mesos des de l'endemà a l'entrada en vigor d'aquesta llei, un pla integral que inclogui les accions i els objectius per fer realitat l'existència d'una xarxa de suport eficaç per als joves inclosos en un programa d'autonomia personal.

Disposició derogatòria única

Queden derogades totes les disposicions d'igual o inferior rang que s'oposin al que es disposa en aquesta llei.

Disposició final primera

Habilitació de desenvolupament

Es faculta el Govern de les Illes Balears perquè dicti totes les disposicions que siguin necessàries per a l'aplicació i el desenvolupament d'aquesta llei.

Disposició final segona

Normativa sobre la renda mensual

El Govern de les Illes Balears, a través de la conselleria competent en matèria de serveis socials, en el termini màxim de 18 mesos elaborarà la normativa que reguli la renda mensual que recull l'article 5.e) d'aquesta llei.

Disposició final tercera

Entrada en vigor

Aquesta llei entra en vigor l'endemà de la seva publicació en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.

Per tant, ordén que tots els ciutadans guardin aquesta llei i que els tribunals i les autoritats als quals pertoqui la facin guardar.

Palma, 10 d'abril de 2015

El president

José Ramón Bauzá Díaz

